

M. I.

LIETUVIŲ

BALSAS.

№ 25.

KAINA:

Metams 4 rb., pusme-
čiui 2 rb. 10 kap., 3
mėnesiams 1 rb. 10 kap.
1 mėnesiui 35 kap.

Skyrium numeris 5 kap.

SKELBIMAI:

Petito eilė (4 skiltys)
prieš tekstą 60 kap.,
po teksto 30 kap.,
Darbo ieškantiems:
eilė 10 kap.

Gruodžio 10 d. 1915 m.

Redakcijos ir Administracijos adresas: PETRAPILIS, Baskov per. № 29, b. 10. (Znamenskios g. kampas). Tel. 652-02.
Redakcijos sekretorius L. Noreika priima kasdien, be sekmadienių, nuo 12—2 val. dieną.

Jau metas užsisakyti „Lietuvių Balsą“ ateinantiems 1916 metams.

„Liet. Balsas“ eina 2 kartu per savaitę. Kaina: metams 5 rb.; pusmečiui 2 rb. 60 kap., 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap., 1 mėnesiui 45 kap.

5

Jau išspaudinta

atskira knygele

ir galima pirkties

„Lietuvių Balsas“

leidinys:

„Motinos Beieškant“.

Graži apysaka, ypač gera dovana Kalėdoms jaunuomenei pasiskaityti. Parašyta garsaus italų rašytojo Edmundo de Amicis, iš italų kalbos versta prof. A. Valdemaro. Kaina 15 kap. Komisijonieriams nuleidžiama 30%.

Petrapilis, gruodžio 10 d.

Tema, kuria čia rašysiu, ne nauja. Šita tema — mūsų inteligentai ir lietuvių kalba. Ja nemaža buvo rašoma prieš karą Rygiškių Jono ir dar vieno kito; šiek-tiek buvo rašyta ir karo metu. Pradėjus vokiečiams vidurvasaryje žygiuoti Lietuvos gilumon, rašymas pasibaigė. Žinoma, kur čia bebus galvoje visoki „kalbos dalykai“, kai tėvynės liepsnoje. Tada turėjo pabėgėliai šelpti, tvarkyti, tereikėjo žinoti, kad jie nekęstų bado, šalčio.

Pabėgėliams šiek-tiek susitvarkius, apsirinkus gyvenimo vietas, jau ėmė rūpintis ne vien jų kūno, bet ir dvasios reikalais — mokymu, švietimu, dora ir kit. Tuo tikslu įsteigta ne viena pradedamoji mokykla, įsteigti dvi gimnazijos Voroneže, kursai Petrapilyje. Mokyklų steigimas iškėlė vadovėlių reikalą. Prie Lietuvių Draugijos Centralinio Komiteto susidarė net tam tikra sekcija — dvasios reikalų, būtent, vadovėliams ir šiaip jau reikalingoms knygoms leisti ir pabėgėliams jomis rūpinti. Taigi jau prasidėjo darbas, kurs buvo ramiojo laiku, prieš karą, dirbamas, net rūpestingiau ir vaisingiau dabar jis dirbamas.

Pradėjus rūpintis mokslu, pradėjus dirbti kultūros darbą, man rodosi, jau metas vėl iškelti „kalbos dalykai“. Apie pačius tuos dalykus, apie pačias, kaip pasakė vienas kalbininkas, „kalbininkų pinkles“, čia, žinoma, nekalbėsiu: tatai kalbininkų darbas. Man čia rūpi šis tas pasakyti, kaip mūsų inteligentai rūpinasi lietuvių kalba.

Nuo „Lietuvių Balso“
Administracijos.

Del G.G. „Lietuvių Balso“ skaitytojų patogumo, prenumeratą šiems ir ateinantiems (1916) metams, be „Lietuvių Balso“ Administracijos, priima dar šie žmonės:

1. Orientavičius — nuo 7 lig 9 val. vak. Петроград. стор., Б. Спасская ул., № 11/13, кв. 34;
2. Tamošauskis — nuo 6 lig 9 val. vak. За Нарвской заст., Петергофский просп., № 43;
3. Mokytoja S. Arlauskytė. Гавань, Весельная, № 19, кв. 7. Lietuvių mokykla.

5

Į vieną lietuvių tautos kūną mus visus riša ne tik papročiai, tradicijos, būdas, bet ir pati kalba. Del jos mes kovojame, nesiduodame lenkinami, rusinami, rūpinamės, kad Lietuvos mokyklose būtų ja mokoma arba bent būtų privalomas mokslo dalykas; kad bažnyčiose ji nebūtų skaudžiama, mažina jos teisės. Rodosi, pati kalba, jos grynumas ir taisyklumas, mums inteligentams turėtų labai ir labai rūpėti. Betgi pastebime visai ką kita. Inteligentai lietuvių kalbos nemoka: šnekėdami vartoja nedovanotinus barbarizmus arba tiesiog spraudžia savo kalbą rusiškai ar lenkiškai žodžius, net visus pasakymus; rašydami, žinoma, vengia svetimųjų žodžių ir rašo lietuviškaisiais, bet rašydami temą rusiškai, rečiau lenkiškai. Kad kalbėdami skolinasi iš rusų ar lenkų daug žodžių, dar pusė bėdos, bet kad doko pačią kalbą dvasią, kad kalba ir rašo rusų sintakse, nedovanotina. Jei suėję keli inteligentai pradeda kalbėti apie politiką, mokslą, apskritai, apie rimtesnį dalyką, žiūrėk — jau bešneka rusiškai. Taigi lietuviai ne tik nemoka savosios kalbos, bet ir nesopina del to sau širdies. Pavyz., lenkas ką rašydamas ar sakydamas labai susirūpinęs, kad tik taisyklingai, tikrai lenkiškai parašytų, pasakytų. Mes gi lietuviai netik nemokėdami, ir mokėdami lietuviškai pasakyti mėgstame dažnai rusiškai sakyti.

Šitoji lietuvių yda — savo kalbos nemokėjimas ir nesirūpinimas ja — kenkia lietuvių kalbos tobulinimuisi, mokslui ir apskritai lietuviųbei. Vartojimas kalboje svetimų žodžių ir iš-

Prekybos bei Pramonės

„Brolių Vailokaikių ir Bvės“

Draugija

prašo visų, pasidėjusių joje pinigų, **pranesti savo adresus**, kad būtų galima laiku išsiuntinėti procentus.

Toliau žiūr. paskutinį puslapį.

Petrapilio Lietuvių Draugijos Komitetas

nukentėjusiems del karo šelpti,

turėdamas duoti pilną Draugijos veikimo apyskaitą ligi šių metų galo, praneša, kad metinis Draugijos narių susirinkimas bus sušauktas ne anksčiau, kaip sausio mėnesyje 1916 metų.

Susirinkimo dieną ir vietą Komitetas paskelbs laikraščiuose.

3

tisų sakinių, mąstymas rusiškai ir lenkiškai — vis labiau ir labiau toliną inteligentus nuo lietuvių kalbos ir jos dvasios. Taip esant, kaip gi tobulinsis rašomoji kalba? Ji tebus tikrai kalbininkų padaras, mums nesuprantamas, tikros „pinklės“. Mes patys turime atsidėję dirbti kalbą, kalbininkų darbas — tikrai žiūrėti, kad nenukryptume nuo kelio.

Rašytojų — publicistų, korespondentų ir k. — nemokėjimas kalbos ir kitiems trukdo darbą, gaisina laiką. Lietuvių laikraščių redakcijos kiek padeda laiko, taisydamas straipsnius ir korespondencijas. Esti straipsnių ir korespondencijų taip netikusiai parašytų, kad lietuviškai mąstant suprasti sunku, ir reikia iš naujo viską rašyti. Ir taip rašo ne šiaip koki be-moksliai, bet augštojo mokslo žmonės.

Būdami tarp žmonių, turėdami su jais santykių, mes ir jų kalbą gadiname. Girdėdami taip kalbant „uonus“, jie ir patys ima sakyti: „ant pietų, ant kambario, miestas Kaunas, bereikalingas, Žemaitija, begėdiškas žmogus“.

Prieš karą Lietuvoje buvo jau nemaža istaigų, kur visi reikalai atliekami lietuvių kalba, kur ja rašomos istaigos knygos. Dabar, karo metu, atsirado Lietuvių Draugija nukentėjusiems del k. š. su daugybe savo istaigų. Visoms šioms istaigoms reikalingi žmonės, moką doriai lietuvių kalbos. Deja, tokių nedaug tėra. Ir buvo atsitikimų, kad lietuvių istaigos negalėjo priimti žmogaus tarnauti tik del to, kad lietuviškai nemokėjo rašyti ir doriai kalbėti. Tad, laikydamasis senių nuomonės „su lietuvių kalba toli nenuvažiuosi“, gali dabar duonos netekti.

Tiesa, galime teisintis: neturėjome savo mokyklų, nebuvo kas mokia, tad negalėjome išmokyti kalbos. Tatai, žinoma, labai mums pakenkė.

Betgi“ susipratę lietuviais esą, mylėdami ir brangindami savo kalbą, galėjome patys pasitaisyti savo ydą, skaitydami įvairius „kalbos dalykus“, pasakas, dainas, klausydami kalbininkų patarimų.

Dabar yra net progos pasimokyti gimtosios kalbos, tik reikia noro. Voroneže yra dvi lietuvių gimnazijos — vyrų ir moterų. Visose tų gimnazijų klasėse yra ir lietuvių kalbos pamokų. Vyrų gimnazijoje lietuvių kalbos moko pats J. Jablonskis, įžymus kalbos žinovas. Petrapilyje Liet. Draug. Centralinis Komitetas atidarė vakarinius priruošiamuosius kursus. Juose po Naujųjų Metų mokys lietuvių kalbos antrasis jos žinovas K. Būga. Kursų lietuvių kalbos pamokas galės lankyti ne tikai kursininkai, bet ir šiaip žmonės, norį geriau kalbos pramokti. Taigi daugelis, kad ir ne visi, galėtų pasinaudoti šia proga, ir nors kiek sumažėtų skaičius nemokančiųjų kalbėti ir rašyti — „negramatnų“, kaip kad žmonės sako.

Korespondencijos.

Tambovas.

Pabėgėlių vis tebeatvažiuoja, bet daugiausia gudų, lenkų.

Matyti, lietuviai jau pabaigė savo baisią kelionę ir „išsisi“ aprinktos vietose...

Atvažiavusius pabėgėlius grūda į kokį tai „Tretje depo“, kur juos kankina utėlės ir blakės. Baisu žiūrėti, kaip ten nešvaru ir biauuru. Iš čia vienus gabena kaimuosna, kitus laikinai laiko Rusų miestų sąjungos prieglaudoje, laikomoje visuomenės komiteto, kurio pirmininku yra Kriaučiūnienė. Ant galo visi pabėgėliai arba gauna darbo mieste, arba kraustomi sodžiuosna. Kaip jie gyvena sodžiuose, maža težinoma.

Susidarė ir Lietuvių Komitetas,

kuris, kiek galėdamas, stengiasi palengvinti savo brolių padėjimą. Vairams taisomas barakas, kuris atsisieja apie 3 tukstančius rublių. Tenai jie turėsia butą ir visą laikymą ir būsiai mokinami. Mokytojų paskirtas Kasperavičius.

„Žiburio“ mergaičių gimnazijos pansijonas esąs labai ankštame bute, todėl nuo tvankaus oro dažnai susergera mergaitės, kurių esama 70 su viršum.

Pamokos esti popiet Ivanovos gimnazijoje. Nėra rusų ir geografijos mokytojų, todėl mokslas trukdomas. Bažnytėlė graži, mūrinė, gotų stiliaus. Sakomi lietuviški pamokslai. Yra du kunigai lietuviai. Lietuvių dvasios reikalai kaip ir aprūpinti.

Tas-pats.

Staraja Rusa, Novgor. gub.

Tame užmirštame kampelyje esama pabėgėlių lietuvių apie 40 šeimynų. Veikia lenkų komitetas, bet iš jo mes lietuviai maža naudotės. Reikalinga įsteigti Lietuvių Draugijos nukent. del karo šelpti skyrius. Reikalinga pašalpa ir dorinė paspirtis.

J. Kumpikevičius.

Spas Klepiki, Riazan. gub.

Lapkričių šių 1915 m. valdžios paliepinu buvo surašyti ir suregistruoti pabėgėliai, atsiųstieji Spas-Klepikų valsčiu. Tą darbą atliko valsčiaus raštininkas F. Kedis (iš Suv. gub. lietuvis). Tarp kelių šimtų pabėgėlių lietuvių atsirado vos keliolika žmonių. Katalikų aprūpintų atvažiuoja pas mus kunigas iš Riazanės.

F. K.

Maskva.

Čionai yra iš viso dvi katalikų bažnyčios, kuriose visos pridedamosios pamaldos atliekamos vien lenkų kalba. Nors dabar Maskvoje yra keli tukstančiai lietuvių katalikų, bet jiems nėra jokių priedamųjų pamaldų lietuvių kalba, išskyrus lietuvišką pamokslą, kuris yra sakomas per dvi savaites sykį šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje. Filijos gi bažnyčioje Mažoje Gruzinių gatvėje nėra tokio pamokslų nėra. Reikėtų lietuviams katalikams prašyti vyskupo, kad abiejose Maskvos bažnyčiose leistų pridedamas pamaldas ir lietuvių kalba tam tyčia paskirtomis valandomis.

Katalikas.

Čita.

Ir čion atvyko pabėgėlių lietuvių būrelis. Iš Suvalkų gubernijos, iš Veiverių kaimo, atkeliavo penkios šeimynos — Bartkaus Motiejaus, Drulio Juozo, Matusevičiaus Juozo, Šalkauskio Jono ir Švenčiūno Stasio, iš viso 21 žmogus.

Pabėgėlių čia laukė. Tam tikrame šiltoje barake prie pat geležinkelio stoties rado jie sau nakvynę ir maistą dykai. Ant rytojaus, po pietų, irgi dykai duota buvo jiems šešetas vežimų persikraustyti miestan, Lietuvių Labdarybės Draugijos prieglauda.

Prieglauda toji — paprasti mediniai namai, kuriuose gali sutilpti kokie 70 žmonių; viduje išbaltinta, grindys nudažytos, elektrinis žiburys, švaru. Tik guoliai nekokie: bendri, kaip kareivių kazarmėse, ir be to, dviem augštais — apatiniais ir viršutiniiais.

Pabėgėlių belaukiant, prieglauda buvo iškūrenta, šilta ir samavoras užkaistas. Pirmąjį kartą pavaišino kaip svečius; bet tolesniam laikui, ir tai tik pirmą savaitę, kiekvienas pabėgėlis — didelis ar mažas vistiek — tegaudavo po 15 kap. dienai pramist. Praslinkus gi savaitei tokie pinigai teduodami tik negalintiems užsidirbti — vaikams, seneliams, ligonims.

Ligonius apžiūrėti apsiėmė felčeris Greizė, lietuvis, ir daktaras Ruga, igaunis, be užmokėsio; taip pat be užmokėsio duoda vaistų iš apatiekų lietuvių — Marcinkevičiaus ir Nagevičiaus. Sunkiai sergantį vaikų paguldė miesto ligoninėje.

Bėda su kunigeliais. Yra čia bažnyčia ir du kunigai lenkų, lietuviškai nė žodžio nemokančių. Vietiniai lietuviai jau du kartu yra maldavę atsiųsti Čion lietuvį kunigą. Tokiu prašymu kreiptasi žodžiais į vyskupą Ciepliaką, apsilankiusį Sibire 1909 metais. Šį pavasarį nusiųstas buvo Petrapilin arcivyskupui net raštas. Rudenio buvo sulauktas naujas kunigas, bet... vėl lenkas, kurs yra girdėjęs lietuvių kalbos, bet nemokąs nė tiek, kad atsakytų: „ant amžių amžinųjų“. Į paklausimą grovo Tiškevičiaus per Petrapilio Lietuvių Draugiją n. d. k. š., ar nereikia Čitoje pabėgėliams kunigo lietuvių, vietinė Lietuvių Labd. Draugija pripažino tai reikalingu ir prašė atsiųsti tokį kunigėlį.

Su vaikų mokymu dar prasčiau. Lietuvių Labd. Draugija Čitoje įsteigė tik šimet rugpjūčio mėnesį ir tuo tarpu įtaisė tik dvi prieglaudas pabėgėliams. Nuo pradžios metų gyvuoja čia Rymo Katalikų Draugija. Toje draugijoje pusė metų ėjo peštinės, kol lietuviai su lenkais susitarė atidaryti lenkų ir lietuvių mokyklą. Bet iki šiol tos mokyklos dar nėra. Nėra lietuvių mokytojų. Kas norėtų atkelti Čion, kunigas ar mokytojas, teatsiliepia telegrama šiuo adresu: Чита, Маня.

Livnai, Orlo gub.

Yra ir čia pabėgėlių lietuvių, nors ir nedaug. Šiomis dienomis nusižudė del nežinomos priežasties provizorius a. a. Kasilevičius, mūsų čionykštės lietuvių kuopelės šulas. Jam mirus netekome gero lietuvių ir piliečio.

S. Pelaitis-Jokubėlis.

Dysna, Viln. gub.

Iškilius panikai, daugelis pabėgėlių nuo vakarų atsidūrė Dysnoje. Tarp jų buvo nemažas nuosimtis lietuvių, — galima būtų priskaityti iki pustučio šimto žmonių.

Ilgainiui, šiek-tiek apimus kano-nadais, kaip kurie išsiskirstė po pažistamus, gimines, Dysnos parapijos kolonistus-lietuvius. Tokiu būdu jų skaičius sumažėjo.

Įsteigtas prieš tris mėnesius Dysnos Lietuvių Dr. nukentėjusiems del karo šelpti skyrius gana gerai aprūpino ir aprūpina ne tik tai jų kūno, bet ir dvasios reikalus: pabėgėliams yra sakomi lietuviški pamokslai, mokantiems skaityti dalinami laikraščiai: „Rygos Garsas“ ir „Lietuvių Balsas“, vaikams atidaryta pradedamoji mokykla. Apskritai, skyrius darbuojasi gana guviai, ne menkiau rūpinamasis pabėgėlių reikalais už kitus, daugiau pragarsėjusius skyrius.

Kazys.

Ribinskas.

Lietuvių Draugijos Komiteto globoje buvo ligi 700 žmonių. Dabar jų yra daugiau. Daromas yra naujas surašymas ir spėjama, kad lietuvių atsisiausių apie 1000.

Maisto ir drabužių duoda visiems pabėgėliams Miestų ir Žemietybų komitetai. Gi pats Lietuvių Draugijos Komitetas laiko 5 bendrabučius, 2 prieglaudas ir 1 mokyklą. Paskutiniu laiku yra pasamdyti namai raštinei, kepyklai ir krautuvei. Dar tebesiderama del buto, kuriame busianti situ-vimo ir kirpimo dirbtuvė-mokykla. Mieste renkamos talonų knygutėmis aukos, o viename valsčiuje buvo padaryta net tikra rinkliava visuose sodžiuose. Tų rinkliavų pasisekta: skaitant pinigais galėję būti apie 500 rublių. Vagzale nuolat dižuruojama sutikti pabėgėlių traukiniams, kurie eina pro Ribinską. Duodama kortelių gauti nors ir menkiausius pietums. Kad Komitetas visada turėtų pabėgėlius savo žinioje ir jų reikalus žinotų, tam tikras žmogus po du sykį per savaitę aplanko visus pabėgėlius lietuvių ir visa, ką sužinojęs, praneša Komitetui. Du Lietuvių Komiteto atstovai, reikalui esant, dalyvauja bendruose Jungtinio Komiteto posėdžiuose ir, kiek galėdami, gina juose lietuvių reikalus. Komitetui pa-

sirtpinus, įvestas yra katalikų bažnyčioje šioks toks giedojimas. Buvo įsteigtas darbo biuras, bet nieko naudos nepadaręs liko uždarytas.

Tiek jau yra padaryta, bet dar daugiau reikia padaryti. Reikia įsteigti dirbtuvių-mokyklų: kurpiams, dailėms, įvairių rankų darbų iš medžio ir kitos medžiagos, — skalbykla, valgykla ir vakariniai kursai.

Kadangi dar daug lietuvių gyvena svetimuose bendrabučiuose, kurių sveikatos ir kitos gyvenimo sąlygos nėra patogios, todėl būtina reikiai atidaryti daugiau bendrabučių.

Nors yra du gydytojai vien pabėgėliams pasamdyti, bet jų sveikatos reikalų jie kaip reikiant neaprupina, — reikės pasamdyti nuolatinis gydytojas arba bent felčeris.

Nėra kas mokyti vaikų tikybos prieglaudose ir mokyklose. Bažnyčioje lietuviai negirdi pamokslų gimtąja kalba, ir, apskritai, jų dvasios reikalai yra blogai aprūpinami. Tokiam dideliame žmonių skaičiui būtina reikalingas yra kunigas lietuvis, kuris, nuolat vietoje gyvendamas, galėtų visuomet žmonėms padėti.

K. N. R.

Rževas.

Pabėgėlių lietuvių yra čia apie 200 žmonių. Beveik ligi paskutinio laiko nebuvo kas jais pasirūpina. Tiesa, seniai jau buvo įkurta prieglauda, bet ir ta kuo neiširo, keliantis iš vieno namų į antrus, gana ankštus. Del to ankštumo buvo pradėję platintis ligos. Šiek tiek šviesiau pasidarė lietuviams Lietuvių Draugijos skyriui įsikurus. Dabar, nors nedaug dar padaryta, betgi jau lietuviai gauna pašalpos iš savo komiteto. Jaunas komitetas dar nesuskubo įkurti kokių nors įstaigų.

Reikia pasamdyti bendrabučiai ir surinkti lietuviai, išblaškyti ne tik po visą miestą, bet ir po sodžius, įkurti mokyklą ir padidinti prieglauda. Šiaip gi lietuviams gresia nutaimitas, nes ir kunigas yra lenkas. Skyriaus vice-pirmininkas praneša, kad lietuvių dabar esą apie 700 žmonių, todėl kunigas lietuvis tenai yra būtina reikalingas.

K. N. R.

Kastrama.

Lietuvių yra čia apie 600 žmonių. Jais rūpinasi Lietuvių Draugijos skyrius ir tos Dr-jos Centralinio Komiteto įgaliotinis. Įsteigta mokykla, nuomoti namai kancelerijai ir taisomi prieglaudai arba siuvyklai. Į Draugijos skyriaus komitetą pakliuvo energingi žmonės, iš jų galima laukti daug naudingo darbo.

Daug lietuvių vaikų vis tik yra patekę į lenkų mokyklas ir prieglaudas. Del mokyklų kilo šiokių-tokių nesusipratimų tarp lenkų ir lietuvių. Žmonės įkalbami neleisti vaikų lietuvių mokyklon. Reikia tikėtis, kad tie nesusipratimai pranyks.

Čia nėra kunigo lietuvių. Tuo tarpu gi, būtina yra reikalinga mokyti vaikai tikybos. Kunigas reikalingas ir šiaip visiems lietuviams, kurie dabar išsiblaškę svyruoja ir pradeda tirpti svetimųjų tarpe.

K. N. R.

Kinešma.

Buvo sakoma ir lenkų tvirtinama, kad Kinešmoje lietuvių kaip ir nėra. Nėra ko stebėtis, nes lenkai užrašė savaisiais ne tik lietuvių sulenkintomis pavardėmis, bet ir tokius, kaip antai: Čerlys, Gricianas, Gricius, Valūnas, Žemaitis ir t.t.

Bet gi pabėgėlių lietuvių Kinešmoje bus apie 200. Jiems reikalinga įsteigti mokyklą ir prieglauda. Vieni namai ir vienas butas buvo nuomoti bendrabučiai. Pabėgėlių prižiūrėtoju yra Mitkus-Mickevičius.

K. N. R.

Zinios.

Petrapilis.

Švedų Komitetas Lietuvai šelpti. Centralinio Komiteto atstovų sudarytas Stokholme iš švedų Komitetas Lietuvai šelpti darbuojasi. Centralinio Komiteto pirmininkas M. Yčas gavo laišką iš Stokholmo Komiteto pirmininko, atstovo Karolio Lindhageno, kuriame jis praneša, kad lapkričio 13 d. jų Komitetas išsiuntęs per Berliną į Vilnių tam tikrą delegatą d—rą Söderbergą, vieno didžiojo švedų laikraščio redaktorių. Šis delegatas ištirsias vietoje lietuvių padėjimą, susižinosias su pasilikusiais Vilniuje Komiteto nariais ir, pagrižęs, pranešias Švedų Komitetui apie lietuvių stovį vokiečių užimtoje vietoje. Delegato siuntimas užtrukęs todėl, kad vokiečių valdžia labai nenoromis leidusi Komiteto delegatą. Daug buvę rūpesnio ir vargo, kol galop buvęs gautas per Švedijos ministeriją leidimas. Be to, pranešama, kad neseniai pagrižęs iš Vilniaus „Stokholms Dagblad“ laikraščio korespondentas; su juo kalbėjusis Komiteto sekretorius ir gavęs daug žinių. Švedų Komitetas išspauzdinęs visuose laikraščiuose atsisaukimus aukoti nukentėjusiai Lietuvai.

Lietuvių Centralinio Komiteto biurui susirašinėjimo su užimtają Lietuvą kol kas dar nepavyko nusiųsti laiškų Lietuvon. Pastaruoju laiku vokiečiai neišleidžia iš Rusų laiškų, ir tuo tarpu biuras tiktai tvarko gautus laiškus, kad, progi atsitikus, paleistų juos. Rūpinamasi gauti leidimas.

Rusijos Miestų Sąjungos karo belaisvių Skyrius praneša, kad del vokiečių vyriausybės daromų kliūčių, Skyrius tuo tarpu nebeprima laiškų siųsti į priešininkų užimtasias vietas.

Vidaus reikalų ministerijoje pradėta rengti katalikų dvasinių įstaigų reformos. Ketinama reformuoti Petrapilio katalikų dvasinė akademija, Vilniaus, Suvalkų ir kitos kunigų seminarijos ir konsistorijos. Šiuo reikalu ministerija turi surinkusi daug medžiagos.

Šiaurės vakarų fronto vyriausiasis vadas generolas M. Ruskis Caro reskriptu del ligos atstatyintas nuo vadovavimo.

Svetur.

Graikų protestas. Graikų vyriausybė sąjungos valstybėms išreiškusi protestą, kad prancūzai ir anglai stiprią Salonikus.

Fordo taikos ekspedicija. Gruodžio 6 d. atvyko iš Amerikos Christijanijon Fordo taikos ekspedicija. Ji susideda iš 169 žmonių; jų skaičiuje 55 laikraštinkai ir 4 kinematografininkai. Ekspedicijos narių viena dalis gruodžio 9 d. važiuosianti Stokholman, kita — Kopenhagon. Paskui visi jie suvažiuosią Hagoje.

Vokios ir Austrų sutartis del Lenkų. Vokia ir Austrai tariaisi del Lenkų žemės. Tarybos, sako, sekasi. Tad netrukus busianti galutinai išdirbta sutartis del Lenkų.

Vokiečiai Turkuose. Girdėti, kad ministerių padėjėjai vioseose Turkų ministerijose, išskyrus tiktai šeič-ul-islamata, būsiai paskirti vokiečiai.

Vokiečių pasiuntinio pranešimas Graikams. Vokiečių pasiuntinys Atenuose pranešė Graikų vyriausybei, kad vokiečiai gausią kariauti graikų žemėje, jei sąjunkininkai stiprinsią Salonikus. Ministerių pirmininkas Skuludis atsakė, jog Graikai neleisią savo žemėn bulgarų kariuomenės.

Naujųjų mimos Angluose. Angluose šaukiami stoti kariuomenėn 19—22 m. nevedusieji vyrai einant lordo Derby išdirbtą naujųjų mimos schema. Sausio 7 d. 1916 m. privalo stoti kariuomenėn 2, 3, 4 ir 5 grupė nevedusių vyrų.

Del „Ankonos“. Austrų vyriausybės atsakymas Jungtin. Valsčiams del paskandinimo „Ankonos“ garlaivio nepatenkino J. Valsčių vyriausybės.

J. Valsčiai dar kartą kreipsis į Austrus reikalaudami pasiaiškinti del „Ankonos“ nuskandinimo.

[vairios.

Lenkų mokyklos. Švietimo ministeris grov. Ignatjevas leido Minsko gub. dvarininkui G. Čapskiui atidaryti Minske lenkams septynių klasių gimnaziją. Be to, dar leista ten atidaryti dvi pradedami mokykli. Taip gimnazijoje, taip pradedamosiose mokyklose mokoma bus lenkų kalba.

Maskvoje mirė širdies ligalatių poetas Falijus (Konradas Bulianus) 37 m. amžiaus.

Maskvoje prancūzų reformatų bažnyčioje (Покровский бульваръ, Малый Трехсвятительский переулокъ № 5) pirmąją Kalėdų dieną gruodž. 25 d. 1 vld. d. bus pamaldos lietuviams reformatams.

Karas.

Rusų (rytų) fronte jokių svarbių atmainų nėra. Nedidelių kariuomenės būrių susidūrimų, žinoma, esti. Netoli Rygos vokiečių žvalgų būreliai, kurie tyrinėjo kelius į Ragacą, Antingą ir Tukumo plentą, buvo šūviais atstumti ir net kai-kuriuose vietose rusų kariuomenė, juos besivydamą, įsibraudė į vokiečių pozicijas. Į šiaurę nuo Drukšų ežero buvo keli susirėmimai. Rusai paėmė belaisvių, kulkosvaidžių ir vieną projektorių. Į šiaurės vakarus nuo Dvinskio, Mištelio ir Sarkonių kaimų rajone, rusų artilerija smarkiai šaudė priešininkų koloną, kuri išbėgiojo. Šiaurę nuo Medžiolos ežero kita vokiečių kolona neatsargiai išėjusi rusų artilerijos šaudomonių vietoje buvo išvaikyta, netekusi daug kareivių.

Kitur, mėginę vietomis pasislinkti priešakin vokiečiai buvo rusų kariuomenės nustumti atgal, į senąsias pozicijas.

Baltijos jūros rytų dalyje nardomieji laivai uspuolė vokiečių greitlaivį „Bremeną“ ir minininką ir paskandino juodu.

Kaukazo fronte. Persuose, į rytų pietus nuo Chamadano, rusų kariuomenė tebestumia priešininkus. Prie Kušeto miestelio, tarp Tegerano ir Chamadano, dideli priešininkų kariuomenės būriai mėgino pulti rusus, bet rusai juos nustumė.

Gauta žinia, kad Kumo komitetas, pabėgęs besiantininkų rusų, pabėgęs.

Vakaru fronte vietomis mažesnė, vietomis smarkesnė artilerijos kova. Gana dažnai naudojamos minomis priešininkų kasimams sprogdinti. Nors didelių mušių nėra, bet šiaip sąjungininkams vietomis pasisekė padaryti vokiečiams daug nuostolių. Šiaurėje belgai iš naujo aptvindino didelį žemės plotą ir pridarė tokiu būdu vokiečiams daug keblumų. Netoli Armantiero anglai užėmė dalį vokiečių kasimų ir paėmė nelaisvėn buvusius juose vokiečius. Prancūzų aeroplanai bombardavo Mece Sablono vakzalą ir numetė apie 40 bombų.

Italų fronte nuolat eina artilerijos kova. Austrai šaudė didelėmis armotomis vietas už italų kariuomenės pozicijų. Vienok, italai pasistumė priešakin ir užėmė Čima-Norės kalną.

Balkanų pietuose mušiai apri-
mo. Sąjungininkai tvirtina tuo tarpu

Salonikus. Italai iškėlė kariuomenę Albanuose, kuri padės serbams. Austrai užėmė naujas juodkalniečių žemes, ir dabar juodkalniečiai stovi tik senojoje savo žemėje.

Paskutinės žinios.

Rusų fronte. Vidžių miest. rajone buvo nedidelių susirėmimų su nedideliais priešininkų būreliais.

Belguose prancūzų ir anglų artilerija smarkiai šaudė vokiečių kasimus, iš kurių buvo leidžiami anglus troškinamieji gazai; pėstininkų atakų nebuvo. Šiaip visame vakarų fronte buvo artilerijos, rankinių granatų ir aeroplanų kova.

Balkanuose. Tarp bulgarų ir graikų priešakininkų kareivių būrelių buvo susirėmimų. Keli žmonės užmušti ir sužeisti. Bulgarams artinantis Epiro ir Albanijos gyventojai nerimsta.

Vadovėlių leidimo reikalu.

Kiek yra pribrendęs vadovėlių reikalas, jau buvo bent keli kartai rašyta „Lietuvių Balse“. Kiekviena šeiminė, kiekviena lietuvių įstaiga šiandien jaustė jaudiną jų trūkumą. Jei kieno nors rankos mostelėjimu nūnai galėtų ūmu laiku pabirti gerkas vadovėlių skačius, tad iš tikrųjų, man ding, vargu bau galima būtų šią valandą linkėti geresnės laimės mūsų kultūriniam augimui.

Žinome betgi, jog tokio mostelėjimo iš niekur nesulauksime. Vadovėlių galės atsirasti tik mums paties pradėjus dirbti atsidėjus. O darbas bus sunkus!

Jei imdamies vadovėlių taisymo, pasigautumėme vien tik vertimų, tai ir tuomet šis darbas nebūtų mums tik vertimo darbas. Ir čia gautumėme ne tik verst, bet beveik visą terminologiją dirbti.

O mes veik nėsime pasiruošę tokiam darbui. Mūsų nelaimė ta, kad visuomet buvome verčiami mokyties visų-pirma svetimųjų kalbų. Savosios kalbos nebuvo mums nei laiko nei noro gerai išmokti. Ir štai, mes imamės trumpu laiku padirbti tai, ką kitos tautos dirbo šimtmečiais. Aišku, kad mes čia nieko tiksliai nenuveiksime, nenustatysime terminologijos taip, kad ji iš karto susigventų su mūsų kalbos dvasia, net ją dvasia, kuri šiandien jau ugdo tobulėsnieji ir jautresnieji mūsų tautos sūnūs.

Tečiau nereikia delei to nusiminti. Terminologija galės tobulintis tik tuomet, kada jai bus šios toks pamatas duotas. Ji galės augti ir plėtoties tikrai užgimus; visų-svarbiausia šiandien — duoti jai pradžią. O jei pradžios užsimezgas bus dargi lydimas gilaus ir įtempto jausmo, tad galima tikėtis, jog gims toks vaisius, kurs galės bujoti. Reikia betgi daryti visa, kas galima, kad vadovėlių kalba būtų nors pakenčiamai lietuviška. Reikia, kad mūsų filologai, kiek tik galėdami, prisidėtų prie šio sunkaus darbo.

Kalbos keblumams išnarplioti arba tinkamiems terminams nustatyti prie Sekcijos nuolat darbuosis trys žmonės, kurie geriau moka lietuvių kalbos, būtent: K. Būga, L. Noreika ir B. Masiulis, į kuriuos galima bus nuolat kreiptis ir reikalauti paaiškinimų.

Ar vadovėliai yra spaudintini, apie tatau spręs pati Sekcija, kviedama tam tikrų ekspertų.

Už vidurinių ir pradedamųjų mokyklų vadovėlius mokama vienodai. Užmokesnis ir premija bus duodama raštą išspaudžinus.

Už vadovėlius, kurie spaudai netinka, visai nebus mokama.

Apsieme rengti kokį vadovėlį ir pranešusieji apie tai Sekcijai bus skelbiami „Lietuvių Balse“ tam tikrame Sekcijos reikalų skyriuje. Iš šių skelbimų kiekvienas skaitytojas galės žinoti, kas kieno apsiimta paruošti ir tokiu būdu galima bus išvengti to,

kad to paties darbo nesiimtų keli žmonės.

Lig šiol Sekcijai yra pasiskelbę paruošti šiuos vadovėlius:

K. Būga — Lietuvių gramatiką, St. Šalkauskis — Filosofijos propedeutiką, kun. J. Tumas — Zoologiją (iš Gamtos mokslo), Ant. Čerkeliūnas — Aritmetiką pradedamosioms mokykloms (teoriją ir uždavinyną), Kaz. Sakevičius — aritmetiką gimnazijoms (teoriją ir uždavinyną).

A. Varnas,

Dvasios Reikalų Sekcijos prie Liet. Dr-jos Central. Komiteto n. d. k. s. sekretorius.

KAREIVIO LAIŠKAS.

Netikėtai pateko šiomis dienomis į mano rankas „Lietuvių Balsas“. Tai buvo pirmas brangus, mūsiškai kalbas, svečias man kareiviui.

Iš jo sužinojau, jog dar esama čia žmonių, besirūpinančių brangiąja tėvyne. Sveikinu jus, darbo vyrų Dirbkite uoliai, ateitis gi jūsų neužmirš. Priimkit iš kareivio širdingą pasveikinimą ir pageidavimą dirbti-spiesti taip baisiai išblaškytus brolius tautiečius.

Nenoromis atsimena 1904 metai, kada būdamas irgi kareiviu, gavau pirmąjį „Vilniaus Žinių“ numerį. Koks tai buvo džiaugsmas. Panašiai ir dabar. Tik, broliai, kurie galite, dirbkite.

J. V.

PRANEŠIMAI.

I.

Smolensko lietuvių pabėgėlių žiniai.

Smolensko Lietuvių Dr-jos Komiteto raštinės adresas: St. Pokrovskaja gatvė № 18, Petrauskienės namas. Atdara šiokiomis dienomis nuo 10 ligi 12 val. d., šventėmis — nuo 2 ligi 4 val. po pietų. Čia pat įtaisyta gydymo vieta, kur pabėgėliai dovanai gydomi. Doktoras esti pirmadieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais nuo 2 ligi 4 val. d.

II.

Mikalojaus geležinkelio valdyba praneša, kad šiam geležinkeliui esą reikalingi komercijos kontorininkai (kontoros tarnautojai). Kas norėtų užimti šias vietas, turi kreipties į Mikalojaus geležinkelio judėjimo valdybą (Управление Службы Движения) Петрапилье.

Paklaidos atitaisymas.

„Lietuvių Balso“ № 24-ame aukštojo sąrašo vietoje A. Šalkauskio turi būti A. Šalkauskytė.

Administracijos atsakas.

R. Dudai Maskvoje. „Lietuvių Balso“ visiems emėjams siunčiame. Kad Tamsta negavai 21 ir 22 num., „L. B.“ administracija niekuo nekalta.

Redaktorius-Leidėjas Martynas YČAS.

Centralinis Lietuvių Draugijos Komitetas

nukentėjusiems del karo šelpiti praneša, kame dabar yra išsikėlusios Lietuvos vyrausybės ir kitos įstaigos:

Vilniaus gubernijos įstaigos:

1. Vilniaus gubernatorius—Dysnoje, Vilniaus gub.
2. Vilniaus liaudies mokyklų direkcija — Romnuose, Poltavos gub.
3. Vilniaus žemės dalykų komisija (ziemeleustroitelna komisija)—Tuloje.
4. Vilniaus vyriausias fabrikų inspektorius — Petrapilyje, Nevskij prosp., № 81.
5. Vilniaus gubernijos ir visos apskrčių izdo kasos (kaznačestvos) — Tambove.
6. Vilniaus notarijalinis archyvas — Lipecke, Tambovo gub.
7. Valstybės bankos Vilniaus skyrius — Nižnjame Novgorode.
8. Vilniaus bajorų žemės banka — Petrapilyje, Oficerskaja, № 5.
9. Vilniaus privatinė komercijos banka — Gomelyje.
10. Valstybės bajorų žemės bankos Vilniaus skyrius—Tambove.
11. Valstybės valstiečių žemės bankos Vilniaus skyrius—Tambove.
12. Vilniaus 3-oji savitarpio kredito draugija (Viln. lietuvių banka) — Maskvoje, Sokolniki, 5 Polevoj per., d. Kolonninų.
13. Vilniaus izdo rūmai (kazion. palata)—Tambove.
14. Vilniaus kontrolės rūmai (kontrolnaja palata)—Tverėje.
15. Vilniaus teismo apygardos prokuroro kamera—Maskvoje, B. Kazionnyj 8—3.
16. Vilniaus policmeisterio raštinė—Minske.
17. Vilniaus likvidacijos komisija — Vitebske.
18. Vilniaus apygardos gydykla — Slavinske, mineralnija vody.
19. Vilniaus mokslo apygarda — Maskvoje.
20. Vilniaus teismo rūmai (sudebn. palata)—Maskvoje.
21. Vilniaus taikos teisėjų suvažiavimas — Petrapilyje, Jamskaja 5—5.

22. Vilniaus apygardos teismas—Lipecke, Tambovo gub.
23. Vilniaus—Kauno žemės darbo ir valstybės turto valdyba — Kostromoje.
24. Vilniaus miesto komercijos mokykla — Petrapilyje, Fontanka, 62. Ten pat Maciejevičius komercijos mokykla iš Vilniaus.
25. Vilniaus prekybos mokykla — Kieve.
26. Viln. kariuomenės mokykla — Poltavoje.
27. Švenčionių apskrities kariuomenės reikalų valdyba (ujezdn. po voinskoj povinnosti prisutstvije) — Kotelnicuose, Viatkos gub.
28. Trakų palicija — Jelnoje, Smolensko gub.
29. Trakų apskrities kariuomenės reikalų viršininkas — Ribinske.
30. Ašmenos apskrities kariuomenės reikalų viršininkas—Iziume, Charkovo gub.
31. Musninkų valsčiaus valdyba — Varanėnuose, Vilniaus gub.

Gardino gubernijos įstaigos:

1. Gardino notarijalinis archyvas — Jaroslavlyje.
2. Gardino laudies mokyklų direkcija — Kalugoje.
3. Gardino žemės dalykų komisija (ziemeleustroiteln. komis.) — Kalugoje.
4. Gardino kontrolės rūmai — Jaroslavlyje.
5. Gard. apygardos teismas — Jaroslavlyje.
6. Gardino kariuomenės reikalų valdyba — Lebedianėje. Tambovo gub.
7. Gard. pašto ir telegrafo valdyba — Orle, 3 Kurskaja 44.
8. Gard. žemės darbo ir valstybės turto valdyba—Kalugoje.
9. Druskininkų miesto valdyba — Kalugoje.

Giminės ieško šių žmonių:

1. Vaznelio Mykolo.
2. Vainauskių Vincentos, 35 m.
3. Vaičiulionių Onos, 34 m.
4. Valio Juozo, Kazimiero sūnaus, 18 m.
5. Valio Stanislovo, Kazimiero sūn., 16 m.
6. Valiutės Sofijos, Kazimiero duk., 22 m.
7. Valiutės Marijos, Kazimiero duk., 20 m.
8. Varnagrienių Albinos, Vinco duk., 21 m.
9. Veičių Marijos, 37 m.
10. Verseckio Antano.
11. Vilimavičių Valerijos, Domininko duk., 18 m.
12. Višniausio Antano, Mykolo sūn., 19 m.
13. Višniauskių Uršulės, 64 m.
14. Vėty Uršulės.
15. Vetaitės Julijos, Jono duk., 1 m.
16. Vegio Kazimiero.
17. Gaberio Jurgio, Antano sūnaus, 24 m.
18. Gaberto Prano, 46 m.
19. Gaberto Kazimiero, 14 m.
20. Gabrenaičio A.
21. Gabrenaičio Kastantino, 16 m.
22. Gabrio Juozo.
23. Gabriūno Antano.
24. Gabriūnų Kotrinės.
25. Gabriūno Povilo.
26. Gavelio Simano, 52 m.
27. Gago Jurgio, Juozo sūn., 51 m.
28. Gago Juozo, Augusto sūnaus, 75 m.
29. Gaidukevičiaus Antano, Jono sūn., 42 m.
30. Gailiaus Jono, 26 m.
31. Gailiaus Vinco-Jono.
32. Gailiaus Vinco.
33. Gailauskio Jono.
34. Galiackio Mykolo, 19 m.
35. Galinauskių Barboros, Igno duk., 18 m.
36. Galinauskienės Veronikos, 60 m.
37. Galinauskių Paulinos, Igno duk., 20 m.
38. Galinauskių Juozapotos, Igno duk., 33 m.
39. Galinausko Vinco, Igno sūnaus, 17 m.
40. Kun. Galdiko Jurgio.
41. Galinausko Mykolo, Mykolo sūn., 20 m.
42. Ginatauskių Kastancijos.
43. Gančerio Simano, Mykolo sūn., 40 m.
44. Gančerio Antano, Antano sūn., 65 m.
45. Gančero Anupro, Simano sūn., 10 m.
46. Gančerių Jievos, Gabrieliaus duk., 37 m.
47. Garbanauskių Apolonijos, Antano duk., 18 m.
48. Garbauskio Vinco.
49. Garlų Grasilijos, Mykolo duk., 28 m.
50. Garlienės Marijos, Andriaus duk., 70 m.
51. Garolio Petro, Antano sūnaus, 60 m.
52. Garolių Joannos, 56 m.
53. Gasinio Gabrieliaus, Juozo sūn.
54. Gaspariūnaičių Joanės.
55. Gasinūno Antano.
56. Gasinienės Daratos, Adomo duk., 45 m.
57. Gasinūno Kazimiero 60 m.
58. Gasinų Mortos, Kazimiero duk., 25 m.
59. Gasinūno Stanislovo, Mykolo sūn., 60 m.
60. Gasinūno Jurgio, Petro sūn.
61. Gacevičiaus Antano 10 m.
62. Gacevičių Alenos, 49 m.
63. Gacevičiaus Tomo.
64. Gvazdikų Karalinos, Jurgio duk., 30 m.
65. Gegžnio Jurgio.
66. Gedvilos Prano, Antano sūn., 34 m.
67. Gedrikų Domicelės, 58 m.
68. Gedrikio Juozo, Adomo sūn., 22 m.
69. Gedrikio Rapolo, Adomo sūn., 18 m.
70. Giedrio Igno.
71. Guderio-Giedraičio Martyno, Jono sūn., 62 m.
72. Gelinonio Vytauto (Vitoldo).

73. Gelinonių Katarinos.
74. Gendvilevičių Kazimieros, Kazimiero duk., 30 m.
75. Gerasimienės.
76. Gervičių Elžbietos.
77. Gervičių Kastancijos.
78. Gervičių Emilijos.
79. Germanavičiaus Gabrieliaus, Antano sūn., 63 m.
80. Germanavičių Marijos, Jono duk., 21 m.
81. Germanavičių Jadvygos, Gabrieliaus duk., 21 m.
82. Germanavičių Jadvygos.
83. Getlingų Onos, Karoliaus duk.
84. Getlingo Karoliaus, Karoliaus sūn., 26 m.
85. Geltingo Karoliaus, 70 m.
86. Gečio Kazimiero, gimnazisto.
87. Gylio Augusto, 60 m.
88. Gylio Antano, studento.
89. Gylių Barboros, 60 m.
90. Gylio Jono, Kazimiero sūn., 18 m.
91. Gylio Kazimiero.
92. Gindrenų Rozalijos.
93. Gineičio Antano.
94. Girdeikos Mykolo, Mykolo sūn.
95. Glebaus Jokūbo, Jokūbo sūn., 56 m.
96. Glindžių Agotos.
97. Glindžių Onos.
98. Kun. Gludžio Jurgio.
99. Godzinos Andriaus, Vosyliaus sūn., 13 m.
100. Godzinų Barboros, 50 m.
101. Godzinos Vosyliaus, Petro sūn., 55 m.
102. Godzinų Marijos, Leono duk., 19 m.
103. Godzinos Teodoro, Vosyliaus sūn.
104. Golochvosto Mykolo, Bernardo sūn., 38 m.
105. Geribičių Antaninos, Kazimiero duk., 20 m.
106. Geribičio Kazimiero, Jono sūn., 40 m.
107. Gorinų Onos.
108. Garkevičių Agotos, 65 m.
109. Garkevičiaus Domininko, 75 m.
110. Gorodauskio Marcijono.

Ieškau Jonų Gužauskio ir Vaičiaus. Stanisl. Rožė iš Karaliaučiaus: Садовое, Борон. губ. Териховская экономия. 2

MAGDAL. KLIUCINSKIENĖ ieškau dukt. Onos ir sūn. Vincento Kliučinskį iš Nemunėlio Radviliškio. Adresas: Ярославль, Прогонная № 13. 1

LEONARDAS KUBLINSKIS ieškau švog. Petro Petrauskio-Gudiškį, giminių ir pažįstamų. Prašau atsiųsti laiškų: Ярославль, Мамонтова ул. № 17. 2

Kaz. Endrašius ieško savo draugo Kaz. Merkio iš Puodžių sod., Užpalių par., Ukmerg. apskr. Adresas: К. Индрашисъ. Уч. раб. 19. Остр. Наргень, Этл. губ. 1

V. NACEVIČIUS, Kauno Karmelity vargonin., ieško savo giminių ir pažįstamų. Atsiliepkite: Харьковъ, Екатеринославская ул., № 19. Литовский Комитетъ. 1

Noriu susirašinėti su broliais ir giminėmis, gal esat pabėgę. Mano adresas: Ярославль, Романовская 44, Liet. Komitetas, Jonui Skablauskui (Esu iš Kauno g. Šiaulių apskr.). 8

BOGUMILA ZDANAČAITĖ ieško tėvo Povilo 90 m., motinos Onatos 60 m. ir brolio Petro 21 m. Kauno gub., Panev. apskr., Krinčino par. ir prašo atsiliepti giminių ir pažįstamų šiuo adresu: Петроградъ, Петроградская стор., Корпусная ул., домъ № 28/22, кв. 1. 1

JIEVA GEISTORIENĖ iš Kalvarijos m., Suvalkų gub., apsigyvenusi Petrograde (8 Roždestvenskaja, 35, butas 6) ieško savo vyro Andriejaus.

MYKOLAS BIKULČIUS ieško tėvo, motinos, 2 seserų ir brolio Kauno g., Zarasų ap., Salako valsč., Sobolunkų kaimo. Žinantieji praneškite: Саратов, Александровская 4/88. Lietuvių Komitetas. 1

115.000. BROLIŲ VAILOKAIČIŲ ir B-vės DRAUGIJA 115.000.

turėdama garantijos: 115 tukstančių rub., žemės, namų ir kitokio nejudamo turto, daro per savo įgaliotinį Maskvoje šias operacijas: 1. Iminėja idėlius, mokėdama paprastus nuosimčius (5%—pasidėjusiems nemažiau kaip metams ir 4%—kiekvienam pareikalavimui). 2. Davinėja pasidėjusiems pinigų gyventi arba grąžina paskolą. 3. Ima saugoti visokias brangenybes, apdraudama išlošiamuosius lakštus nuo tiražo, tikrindama №№ ir t. t. 4. Tarpininkauja perkant bei parduodant % poperius. 5. Daro visokias kitas operacijas, Draugijos įstatų leistas. „Brolių Vailokaičių ir B-vės Draugija“ užtikrina padėtus pas ją pinigus ir kitas brangenybes visais savo turtais. Pinigus siųsti ir visais reikalais prašoma kreipties kun.

E. Paukštos buto adresu: Москва, Милютинский пер., д. Римско-Катол. церкви, кв. 4. Т-ву: Бр. Вайлокайтисъ и К-о.

MŪSŲ INTELIGENTAMS PABĖGĖLIAMS,

esantiems be darbo ir pelno.

Centralinis Komitetas dar sykį prašo, kad visi tokie inteligentai duotų žinią, kokio jie mokslo, kur gyvena, su kokia šeimyna, ar nori savo profesijoje dirbuoties, ar kitoje. Reikia mokytojų, ypač mergaičių—prieglaudoms vesti. Reikia ir tarpininkų tarp pabėgėlių apskričių miestuose. Atsakus galima duoti ir telegramomis.

KOMITETAS. 2

D-ras Bogdanavičius

apsigyveno Maskvoje:

Ziemiajoj Val 10, b. 1. Tel. 5—71—55.

PRIMA SERG. PLAUCIŲ ir ŠIRD. LIGOMIS 5—7 val. vakaro.

RIBINSKE, RŽEVE, KOSTROMOJE ir KINEŠMOJE

reikalingi yra

kunigai lietuviai.

Delei artimesnių ir smulkesnių žinių reikia kreipties Ribinske i Lietuvių Komitetą: Spasskaja ul. № 15;

Rževe i Lietuvių Komitetą: Feodorovskaja, aptieka Safronovo;

Kostromoje i Lietuvių Komitetą: ul. Rusina № 34;

o apie Kinešmą galima gauti smulkesnių žinių Centraliniame Lietuvių Komitete, Petrapilis, Baskov, per. № 29. 1

KAME DABAR YRA kunigai: J. Baltrušaitis, Pažerių par. kleb.; Garlevo kleb. Žalauskis, Račiūnas, Ambraziejus ir Juoz. Mačiulionis, Girninkų kaimo, Veiverių valsč. Visi jie Marijamp. apskr., Suv. gub. Prašau visus atsiliepti arba, kas žino, pranešti šiuo adresu: М. Варкало, Рязскъ, Ряз. губ. До востребованія. 1

IEŠKAU savo brolių Juozo, 19 m., ir Julijono, 17 m., JACEVIČIŲ iš Birželių dvaro, Pampėnų par., Pan. apskr. Kas žino apie juos, prašau pranešti man: Контора Ст. Ис. Яцкевича, Москва, Сретенка, Селяверст. пер. 4, кв. 2. 1

Ieškau Jurgio Depkuno ir jo žmonos Magdalenos. Pirmiaus tarnavo Vilkaviškio (Šelmių) stot. Kas žino, praneškite: Саратов, Александровская 4/88, студ. Дайлидавичиui.

STAKLIŠKIEČIAI! Noriu susižinoti su stakliškiesiais. Atsiliepkite! Mano adresas: Дѣлств. Армія, 3 сапер. бат. Телеграфн, рота, I кабельн. отд., В. И. Аксмайтисъ. 2

JAROSLAVAS RIMKEVIČIUS ieško savo giminių: Enriko Vaitkevičiaus su žmona ir vaikais—Čėsiu ir Jadzia. Adresas atsiliepti: Петроград, Zagorodnyj pr. 72, aptieka Trofima, L. Butkevičiui. 2

STANISLOVAS RABIKAUSKIS, gyvenęs Samaroje, dabar gyvenu Petrapilyje. Ieškau savo motinos Marcijonos ir sesers Mortos Rabikauskių iš Kuršėnų miest., Kauno gubernijos. Kas žino, kur jos yra, prašau pranešti šiuo adresu: Петроградъ, Нарвская застава, Земская ул. № 16, кв. 9.

СТАНИСЛАВЪ РАБИКОВСКИЙ.

Aš JUOZAS LIKAS ieškau savo seserų Domicelės ir Onos iš Šimiškių sodž., Skapiškio parap., taip pat giminių ir pažįstamų, Atsiliepkite! Adresas: Александровъ, Влад. губ. До востребованія. 1

MOTIEJUS VARKALA, pernai baigęs Veiverių mokytojų semin., su šeimyna apsigyveno Riazske. Adresas: Рязскъ, Ряз. губ. До востреб. Матв. Варкало. 2

MYKOLAS REMEIKA, Kazokų kaimo, Pašvitinio valsč., Šiaulių apskr., apsigyvenęs Petrapilyje—Šlisselburgs. pr. 95—ieško savo tėvų ir pažįstamų. Atsiliepkite! 1

Ieškau KAZ. BRIEDIKIO, Raseinių apskr., Kelmės val., Gailių sod. Kas žino, prašau pranešti jo tėvams adresu: Саратовъ, Александровская, д. № 88. 2

Noriu susirašinėti su pabėgėliais žagariečiais, joniškiesiais, grūdiečiais ir šakyniečiais. Mano adresas: Богородицкъ, Тул. губ., Ковен. е.-хоз. уч-ще, ученику Вик. Миколайтисъ. 1

Marė Klimavičienė IEŠKAU savo vyro Stasio Klimavičiaus, 36 metų. Gyvenova Garlevoje, Suv. g. Vyras buvo paimtas i kariuom., sužeistas ir gydėsi, rodos, Petrapilyje. Mano adresas: Могилевъ, губ. Екатеринбург. ул. 5. 1

PRAŠAU ATILIEPTI arba žinancijų pranešti apie NAMIŠKIUS, GIMINAIČIUS ir DRAUGES: Joanę Bitytę ir Veron. Ugintaitę iš Baisogalos Kauno gub. Mano adresas: Москва, Милютинск. пер. 10, Центральн. складъ. Барбарѣ Мишейко. 2

JUOZ. BARKAUSKIS iš Santakos ieško giminių, draugų ir pažįstamų iš Suvalkų gub., Kalv. ap. Raudenių valsč. Adresas: Стодолище, Р.-Ор. ж. д. Смол. губ., дер. Березовка. О. Борковскій. 1

JONAS PODERYS ieško dėdės Stan. Poderio iš Zapyškio, Suv. gub., Marijam. ap., Aleksoto v. ir švogerio Kastant. Ancerevičiaus iš Grinkiškio, Kauno g., Krakių valsč. Adresas: Стодолище, Смол. г. д. Тумаркина И. Подерисъ. 1

JUOZAS JONUŠIS, Andriejavo vals., STANISL. KAZLAUSKIS, Tryškių val., ir JON. DOVYDAITIS, Pašvitinio valsč., IEŠKO savo pažįstamų. Duoti žinią: Рѣжниця, Вит. г. Полев. зап. № 145 госпиталь. 1

Kareivis Antanas Pranauskas, esąs dabar Petrapilyje Skobeliovo Komitete, ieško savo giminių ir pažįstamų. Петроградъ, Митинская ул., № 27, кв. 56. 2

Jaun. Norėčiau GAUTI DARBO KANTOROJE. Žin. miestų gram. Kavalergardskaja № 20, b. 38. 1

